

Duurzaam ondernemen:

trend of hype?

'Duurzaam ondernemen', je wordt ermee doodgegooid. Veel mensen maken zich zorgen over de planeet, het milieu, klimaat en de toekomst van hun kleinkinderen. Maar ze schrikken terug voor de financiële consequenties of zien ertegenop om hun gedrag te veranderen. Hoe duurzaam zijn wij eigenlijk bezig in de optiek? Oculus polste twee optiekondernemers.

Hugo Lens Optiek:

'Commercieel duurzaam'

Bij Hugo Lens Optiek in Oostvoorne hebben ze veel aandacht voor duurzaamheid. "Wij proberen bij al onze keuzes en investeringen het aspect duurzaamheid zwaar te laten meewegen", zegt Paulien Lens-Huart. Bij het optiekbedrijf zien ze duurzaamheid als een missie. "Natuurlijk, we zijn ondernemers die commercieel bezig zijn. Maar we zijn ook gewoon mensen die het vanzelfsprekend vinden om onze planeet goed na te laten aan toekomstige generaties. Je hoeft niet per se van de daken te schreeuwen dat je zo duurzaam bezig bent. En als je er eenmaal aan begint, wordt het steeds meer een sport om duurzame alternatieven te vinden."

Dubbel glas

Wat hebben ze bij Hugo Lens Optiek zoal voor maatregelen genomen? "We hebben de ramen aan de achterkant van ons pand vervangen door HR++ hoog isolerend dubbel glas. Er zat al dubbel glas in, maar dat was van een vorige generatie met veel minder rendement. De kunststof kozijnen hoefden we niet te vervangen. Vroeger woonden we namelijk bij de zaak. Het gedeelte waar we het glas hebben vervangen was een soort vide die bij de woning hoorde." De vervanging van de ramen kostte het bedrijf 3900 euro. "Maar ik schat in dat we dat in tien jaar zullen hebben terugverdiend in de energiekosten."

Stroom terugleveren

Sommige aanpassingen zijn niet direct zichtbaar, maar leveren wel degelijk een bijdrage aan de verduurzaming. Zo ziet de lichtbak aan de gevel er nog steeds hetzelfde uit, maar van binnen zijn de tl-armaturen vervangen door ledjes. Hoeveel ze ermee besparen vindt Paulien 'lastig' om aan te geven: "We blijven natuurlijk wel bij de tijd. Er is flink geïnvesteerd in hightech apparatuur in de winkel. Die verbruikt ook energie. Daar staat tegenover dat we in juni 36 zonnepanelen op ons dak hebben laten plaatsen. Daarmee kunnen we ongeveer de helft van onze elektriciteit zelf opwekken. De afgelopen zomer was natuurlijk ideaal. Er waren dagen bij dat we wel 70 kWh opwekten. Op zondagen en maandagen, wanneer de winkel gesloten is, kunnen we het 'overschot' aan stroom terugleveren aan de energieleverancier. Dat wordt dan gesaldeerd en afgerekend."

De verlichting in de zaak is nu nog grotendeels van het 'traditionele' type, maar zal geleidelijk worden vervangen door energiezuinige led's. "Verlichting is maar een deel van ons energieverbruik. Ook computers, meetapparatuur, slijpautomaat, airco's en zo gebruiken veel stroom. Wel zal het waarschijnlijk door de ledjes minder snel warm worden in de winkel, zodat de airco's minder hard hoeven te werken."

Paulien Lens-Huart met de volledig elektrische Fiat 500.

Sinds juni staan er 36 zonnepanelen op het dak van Hugo Lens Optiek in Oostvoorne.

Buurt

Bij de keuze voor zonnepanelen lieten de optiekondernemers zich adviseren. "De gemeente Westvoorne, waaronder Oostvoorne valt, is erg actief op het gebied van duurzaam ondernemen. Ze hebben een duurzaamheidscoach aangesteld die bedrijven helpt bij het maken van de juiste keuzes. Die rekende ons voor dat het in ons geval een goede investering zou zijn. Bedrijfseconomisch is het interessant voor elke ondernemer die de panelen ergens kwijt kan. We hebben er 11.000 euro voor betaald." Uitgaande van een afschrijving in 10 jaar en de lagere energierekening is de terugverdientijd 12 jaar. De panelen zelf gaan naar verwachting 25 jaar mee. De elektrische installatie was met weinig aanpassingen voor te bereiden op de zonnepanelen: "De buitenkast is verbonden met de meterkast, dat is alles." Voor de installatie heeft Hugo Lens Optiek uiteindelijk gekozen voor een lokale ondernemer. "Zijn offerte zag er goed uit", zegt Paulien. "Bovendien kopen we bij voorkeur bij bedrijven in de buurt. Zeker als die ook nog eens klant bij ons zijn."

“Als je eenmaal begint aan duurzaam ondernemen wordt het een sport om goede alternatieven te vinden.”

Auto

Ook op het gebied van mobiliteit hebben ze bij Hugo Lens Optiek de eerste duurzame stappen afgelegd. Of liever: kilometers. Sinds kort is het wagenpark versterkt met een hippe Fiat 500. En niet zomaar eentje: een volledig elektrische. Een uitvoering die eigenlijk alleen maar in de Verenigde Staten leverbaar is. “Klopt”, zegt Pauline: “Onze 500 is geïmporteerd uit Californië. Het was een aantrekkelijk geprijsd buitenkansje. De auto had maar 400 km gelopen. De actieradius houdt met iets meer dan 100 km niet over, maar voor ons gebruik is het meer dan genoeg.” De auto wordt gewoon bij de winkel via het stopcontact of bij een laadpaal opgeladen, en wordt zowel zakelijk als privé gereden. Volgens Pauline kost elektrisch rijden minder dan ‘fossiel’: “Je hebt nauwelijks onderhoud, geen wegenbelasting, en een lage bijtelling.”

Afval scheiden

Bij Hugo Lens Optiek heerst tevredenheid met de rol van de gemeente. Ook op het gebied van afvalverwerking is de plaatselijke overheid ‘groen’ bezig, en de optiekondernemer doet daarin van harte mee. “We scheiden ons bedrijfsafval in groen, papier en karton, kunststoffen, chemisch en batterijen en restafval. De gemeente heeft vier verschillende containers per adres. Bovendien is de gemeentewerf regelmatig geopend zodat je afval makkelijker kan wegbrengen.” Zijn jullie daarin uniek? “In elk geval lopen we wel voorop”, zegt Paulien. “Ik wil niet generaliseren, maar ik merk dat duurzaam ondernemen bij de meeste winkeliers nog niet de prioriteit heeft die het verdient. Misschien komt het doordat onze branche net even een ander karakter heeft dan de gemiddelde winkel. Optiek is commercieel, maar meer dan dat. Het is ook een vak waarin zorgzaamheid een belangrijke rol speelt. We zijn als het ware ‘commerciële idealisten’.”

Paulien Lens-Huart: “Zonnepanelen? Bedrijfseconomisch is het interessant voor elke ondernemer die de panelen ergens kwijt kan.”

Hans van der List:

'Het goede voorbeeld'

Ook de Bredase optiekondernemer Hans van der List is zo'n idealist. En dat al jaren, niet pas sinds 'duurzaam' een hype is. "Ik vind dat je alles moet doen om de aarde leefbaar te houden", zegt Hans. "Ik heb geleerd dat als je wilt dat anderen dat ook doen, je zelf het goede voorbeeld moet geven." Hans legt alle veranderingen in of aan zijn winkel consequent langs de duurzame meetlat. "Er zijn alleen duurzame materialen gebruikt: massief eiken, staal en natuursteen." Het interieur ziet er nog honderd procent up-to-date uit: je zou niet zeggen dat het alweer bijna 14 jaar oud is. "Ook dat is duurzaam", zegt Hans. "We schrijven de inrichting economisch in vijf jaar af, maar vervangen het niet elke vijf à zeven jaar, zoals je veel ziet in onze branche. De refractieruimtes zijn zes jaar geleden nieuw aangebouwd. De constructie is zo ecologisch mogelijk: houten skeletbouw, sedumdak, vloerverwarming, warmteregulatie, hoog rendement isolatieglas, leem tegen de muren... We hadden al spaarlampen maar zijn nu helemaal over op LED. Niet alleen zuiniger, maar ook met een grotere lichtopbrengst."

Geen airco

Hoeveel energie bespaar je zo, Hans? "Dat is moeilijk aan te geven. Het pand is namelijk groter geworden, dus de energierekening is ietsje hoger. Maar veel kan het niet zijn. Het gebouw is super isolerend, de vloerverwarming staat niet hoger dan 25 graden en airco hebben we niet nodig. Alleen tijdens de hittegolven afgelopen zomer was het aan het eind van de middag best wel warm. We hadden overal ventilatoren aan staan. De deur stond open, dat is ook extra uitnodigend. 's Morgens even alles tegen elkaar openzetten, dan redden we het tot een uur of 4 voor het echt warm wordt."

Vandebon

Hans 'haalt' zijn energie bij Vandebon. "Honderd procent duurzame Nederlandse energie. Je mag zelf je energieleverancier kiezen. Ik heb gekozen voor een koeienboer met zonnepanelen en een windmolen in de buurt van Hoogerheide. En voor gas heb ik een duurzaamheidsproject kunnen kiezen ter compensatie van het milieuvriendelijke gas. Dat is de manier waarop Vandebon werkt. Ze brengen producent en afnemer bij elkaar. Onze energierekening is sowieso erg laag. Vorig jaar heeft de gemeente Breda nog onderzoek laten doen naar het energieverbruik van bedrijven. Daaruit bleek onder meer dat mijn energielasten zo'n 50 procent zijn van wat vergelijkbare bedrijven verbruiken. Zij konden werkelijk geen aanvullende tips meer voor ons verzinnen om nog efficiënter met energie om te gaan."

Van het gas af

Zijn ze bij Hans van der List al van het gas af? "Nee, wij hebben nog steeds gas voor de verwarming. Maar die staat haast nooit aan omdat we de hele dag de zon op de voorpui hebben. Ons pand is gebouwd in 1850. Het dak is niet geschikt voor zonnepanelen – en het mag trouwens ook niet omdat het beschermd dorpsgezicht is. Een warmtepomp is in dit historische pand evenmin technisch uitvoerbaar."

Bij elkaar mikken

Net als Hugo Lens Optiek vindt ook Hans van der List de plaatselijke overheid aan zijn zijde. "De gemeente Breda heeft zich ten doel gesteld om vanaf het jaar 2040 honderd procent energie-neutraal te zijn. Ook de afvalstroom is onderdeel van dat beleid. Iedereen zou het moeten doen, maar bedrijven kunnen nog steeds via een bedrijfscontainer alles bij elkaar mikken. Ik vind dat je als bedrijf net zo goed je afval moet scheiden als ieder ander. Zowel bij de zaak als thuis merken we dat goed scheiden leidt tot een minimale hoeveelheid restafval."

"Ik vind dat je alles moet doen om de aarde leefbaar te houden."

De refractieruimtes zijn zes jaar geleden nieuw aangebouwd met een zo ecologisch mogelijke constructie.

Visnetten

Onder de noemer ‘What is your sustainable vision?’ heeft Hans van der List vijf collecties samengesteld die duurzaam geproduceerd zijn. “Neubau, Dick Moby, Einstoffen en Feb31st lopen als een trein. Verder hebben we Kartün, een merk uit Patagonië. Wij zijn de enige dealer in Nederland. Ze maken monturen en zonnebrillen van gerecyclede visnetten. Een niche met een goed verhaal die leuk is om erbij te hebben.” En zoals Hans over zijn interieur denkt, denkt hij ook over de levensduur van brillen: “Liever duurzaam dan goedkoop. ‘Elke twee of drie jaar een nieuwe bril’, hoor je vaak in onze branche. Ook de zorgverzekeraars lijken daarop te sturen met hun periodieke vergoedingen uit de aanvullende verzekering. Ik vind dat iemand best zes of zeven jaar met een goede bril kan rondlopen, eventueel met tussentijds nieuwe glazen erin. Bij ons mag je aan het eind van de draagtijd de bril ook weer inleveren.

Dan zorgen wij voor een tweede leven. Kennelijk slaat het aan. We hoeven geen reclame te maken, geven geen kortingen en toch staat onze agenda bomvol. En dat op basis van bijna uitsluitend mond-tot-mondreclame en een beetje via een goede website. Zeggen onze klanten!”

Feelgood

Hans denkt niet dat klanten per se op zijn duurzaam beleid afkomen. “Maar we stralen wel uit dat we meer zijn dan een brillenboer. We praten erover en omdat we een aantal duurzame merken hebben met een verhaal, geven we de klant ook het gevoel dat hij goed bezig is. Verder vind ik dat duurzaam ondernemen iets is dat je moet doen uit overtuiging en niet voor de bühne. Je moet iets willen bijdragen aan een betere wereld. Commerciële overwegingen zijn nep. Daar prikken de mensen zo doorheen!”

Fotografie: o.a. Pleun Photo, Prinsenbeek

Onder de noemer ‘What is your sustainable vision?’ heeft Hans van der List vijf collecties samengesteld die duurzaam geproduceerd zijn.